

Czwartek, 17 lutego 2011 r.

Rosnące ceny żywności

P7_TA(2011)0071

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 lutego 2011 r. w sprawie podwyżek cen żywności

(2012/C 188 E/11)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 39 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie uznania rolnictwa za sektor strategiczny w kontekście bezpieczeństwa żywnościowego ⁽¹⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 7 września 2010 r. w sprawie sprawiedliwego wynagrodzenia dla rolników: poprawa funkcjonowania łańcucha dostaw żywności w Europie ⁽²⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 8 lipca 2010 r. w sprawie przyszłości wspólnej polityki rolnej po 2013 r. ⁽³⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 5 maja 2010 r. w sprawie rolnictwa UE i zmian klimatu ⁽⁴⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 26 marca 2009 r. w sprawie cen żywności w Europie ⁽⁵⁾,
 - uwzględniając wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego instrument umożliwiający szybkie reagowanie na gwałtowny wzrost cen żywności w krajach rozwijających się (COM(2008)0450),
 - uwzględniając osiem zaleceń dla grupy G20, opublikowanych w dniu 29 stycznia 2011 r. przez specjalnego sprawozdawcę ONZ ds. prawa do żywności,
 - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie stawiania czoła wyzwaniom związanym z rynkami towarowymi i surowcami (COM(2011)0025),
 - uwzględniając deklarację z Maputo w sprawie rolnictwa i bezpieczeństwa żywnościowego, podpisaną w 2003 r., w której rządy państw afrykańskich zobowiązały się do przeznaczania przynajmniej 10 % swoich rocznych budżetów krajowych na rolnictwo,
 - uwzględniając art. 110 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że przez siedem kolejnych miesięcy na przełomie 2010 i 2011 r. ceny żywności stale wzrastały, osiągając najwyższe poziomy od roku 1990, czyli od czasu, kiedy zaczęła je śledzić Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO); mając na uwadze, że wzrost cen towarów stał się czynnikiem destabilizującym gospodarkę światową oraz doprowadził do wybuchu zamieszek i niepokoju w szeregu krajów rozwijających się – w ostatnim czasie w Algierii, Tunezji i Egipcie,
- B. mając na uwadze, że według oceny FAO liczba osób niedożywionych na świecie sięgnęła w 2010 roku 925 mln, a podwyżki cen żywności w połączeniu z nieprzewidywalnymi brakami w dostawach mogą doprowadzić do dalszego wzrostu tej liczby; mając na uwadze, że 29 krajów na świecie ma trudności z zaopatrzeniem w żywność i potrzebuje pomocy żywnościowej z zewnątrz,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2011)0006.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2010)0302.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2010)0286.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2010)0131.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 117 E z 6.5.2010, s. 180.

Czwartek, 17 lutego 2011 r.

- C. mając na uwadze, że obserwowane ostatnio wahania cen żywności i towarów budzą poważne obawy co do funkcjonowania europejskiego i światowego systemu dostaw żywności; mając na uwadze, że wzrost cen żywności najmocniej odczuły grupy mieszkańców i państwa najbardziej podatne na zagrożenia, zarówno wśród krajów rozwiniętych, jak i rozwijających się; mając na uwadze, że wzrost cen żywności odbiera milionom ludzi bezpieczeństwo żywnościowe, a zarazem zagraża bezpieczeństwu żywnościowemu na świecie w perspektywie długoterminowej; mając na uwadze, że zdaniem FAO bezpieczeństwo żywnościowe obejmuje prawo do żywności oraz dostępność zdrowego żywienia dla wszystkich,
- D. mając na uwadze, że w Unii Europejskiej nadal istnieje problem ubóstwa i głodu; mając na uwadze, że 79 mln osób w UE nadal żyje poniżej progu ubóstwa (60 % średniego dochodu państwa, w którym mieszka dana osoba); mając również na uwadze, że 16 mln obywateli UE zeszłej zimy otrzymało pomoc żywnościową za pośrednictwem organizacji charytatywnych; mając na uwadze, że bezpieczeństwo żywnościowe to główny problem Europy, wymagający koordynacji poszczególnych dziedzin polityki sektorowej na szczeblu UE i na szerszą skalę: dotyczy to WPR, polityki energetycznej, badań naukowych, rozwoju i handlu,
- E. mając na uwadze, że ogólnoswiatowe spowolnienie gospodarcze oraz rosnące ceny żywności i paliw spowodowały pogorszenie sytuacji żywnościowej w wielu krajach rozwijających się, zwłaszcza najsłabiej rozwiniętych, co oznacza częściowe zmarnowanie postępów dokonanych w ostatnim dziesięcioleciu w dziedzinie ograniczania ubóstwa;

Czynniki wpływające na wzrost cen żywności

- F. mając na uwadze, że wystarczającej światowej produkcji żywności może regularnie zagrażać szereg czynników, w tym ekstremalne zjawiska pogodowe, np. powodzie i susze, występujące coraz częściej w wyniku zmian klimatu, ograniczona dostępność zasobów naturalnych i coraz większe zapotrzebowanie rosnącej liczby ludności na żywność, ścisłe związki między bezpieczeństwem energetycznym i żywnościowym w sytuacji bardzo niskiego poziomu światowych zapasów żywności, rosnąca produkcja biopaliw, coraz częstsze przeznaczanie ziarna zbóż na pasze, narastająca spekulacja artykułami spożywczymi, rosnąca zależność wielu krajów rozwijających się od przywozu żywności spowodowana konfliktami lub nieskuteczną polityką bezpieczeństwa żywnościowego,
- G. mając na uwadze, że wpływ zmian klimatu na rolnictwo, głównie zmniejszenie wydajności upraw spowodowane powtarzającymi się niedoborami wody, suszami lub – przeciwnie – powodziąmi i osunięciami ziemi, poważnie szkodzi działalności rolnej w UE i w krajach rozwijających się, a zarówno UE, jak i krajom rozwijającym się daleko do samowystarczalności w odniesieniu do wielu podstawowych produktów rolnych,
- H. mając na uwadze, że z powodu niedoboru zasobów naturalnych wyzwaniem, jakie należy podjąć, jest wyprodukowanie więcej żywności przy mniejszych nakładach, z naciskiem na zrównoważoną produkcję; mając na uwadze, że zwiększenie produkcji rolnej w krajach rozwijających się poprawi ich odporność na kryzysy żywnościowe i zdolność przystosowania się do nich,
- I. mając na uwadze, że ostatnie wahania cen budzą obawy co do funkcjonowania europejskiego i światowego łańcucha dostaw żywności; mając na uwadze, że w komunikacie zatytułowanym „Poprawa funkcjonowania łańcucha dostaw żywności w Europie” (COM(2009)0591) Komisja wskazuje na poważne problemy w łańcuchu dostaw, takie jak nadużywanie przez nabywców pozycji dominującej, nieuczciwe praktyki w zakresie zawierania umów (w tym opóźnianie płatności), jednostronne zmiany umów, wymaganie zaliczek jako warunku udziału w negocjacjach, ograniczenia w dostępie do rynku, brak informacji na temat kształtowania cen oraz rozkład marży zysku w całym łańcuchu żywnościowym, które ściśle wiążą się ze zwiększoną koncentracją w sektorze środków produkcji oraz sprzedaży hurtowej i detalicznej; mając na uwadze, że w analizie cen żywności i ich zmian konieczne jest uwzględnienie całego łańcucha dostaw; mając na uwadze, że sektor spożywczy jest rozdrobniony, a łańcuch dostaw – liczący wielu pośredników – długi i bardzo złożony,

Wahania cenowe, dochody rolników, pomoc dla krajów rozwijających się

- J. mając na uwadze, że na światowym rynku może dochodzić do jeszcze silniejszych i regularnych wahań cen towarów; mając na uwadze, że wyższe ceny żywności nie przynoszą automatycznie wzrostu dochodów gospodarstw rolnych, przede wszystkim ze względu na szybko rosnące nakłady i pogłębiający się rozdzźwięk między kosztami produkcji a cenami płaconymi przez konsumentów; mając na uwadze, że udział dochodów rolników w łańcuchu dostaw żywności znacznie spadł, podczas gdy zyski przetwórców i sprzedawców detalicznych stale rosną; mając na uwadze, że wzrosły ceny płacone przez konsumentów; mając na uwadze, że co najmniej 30 % całej żywności produkowanej na świecie marnuje się na różnych odcinkach łańcucha dostaw żywności,

Czwartek, 17 lutego 2011 r.

- K. mając na uwadze, że w ostatnich trzydziestu latach dramatycznie spadł poziom pomocy dla krajów rozwijających się przeznaczonej na rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich; mając na uwadze spadek poziomu inwestycji w zrównoważone systemy żywnościowe w krajach rozwijających się z powodu uznania za priorytet produkcji na eksport, co jeszcze bardziej osłabia lokalne zdolności do produkowania i dystrybucji dostatecznej ilości pożywienia po uczciwych cenach; mając na uwadze, że szereg krajów rozwijających się nie wykorzystuje swojego potencjału produkcji żywności; mając na uwadze, że jedną z poważnych przeszkód dla zwiększenia produkcji rolnej w krajach rozwijających się jest fakt, że drobni rolnicy często nie mają dostępu do mikrokredytów na inwestycje, co czasem wynika stąd, że nie są oni właścicielami uprawianej ziemi,
- L. mając na uwadze, że duże obszary ziemi, zwłaszcza w krajach rozwijających się, zostały zakupione przez międzynarodowe przedsiębiorstwa, często bez zgody właścicieli tych gruntów; mając na uwadze, że ziemia ta nie zawsze służy do produkcji żywności, ale może być wykorzystywana do produkcji towarów eksportowych, np. drewna; mając na uwadze, że taki rozwój sytuacji zagraża zdolności produkowania żywności w krajach rozwijających się,

Konieczność poprawy bezpieczeństwa żywnościowego

1. stwierdza, że bezpieczeństwo żywnościowe na świecie jest kwestią o najwyższym znaczeniu dla UE i dla krajów rozwijających się, i wzywa do podjęcia natychmiastowych i nieprzerwanych działań w celu zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego obywatelom UE, a także w skali całego świata; podkreśla, że konsumenci powinni mieć dostęp do żywności po rozsądnych cenach, a równocześnie powinno się zapewnić rolnikom godziwe warunki życia;
2. podkreśla, że prawo do żywności jest podstawowym prawem człowieka, a jest ono spełnione, gdy wszyscy ludzie przez cały czas mają fizyczny i gospodarczy dostęp do odpowiedniego, bezpiecznego (pod względem zdrowotnym) i bogatego w składniki odżywcze pożywienia, które zaspokaja ich potrzeby i preferencje żywieniowe, pozwalając na prowadzenie aktywnego i zdrowego życia;
3. podkreśla, że silny i zrównoważony sektor rolny w UE oraz prosperujące i zrównoważone środowisko wiejskie, zapewnione dzięki zdecydowanej WPR, to podstawowe warunki pozwalające na sprostanie wyzwaniu, jakim jest zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowego; podkreśla znaczenie WPR jako sposobu na zapewnienie produkcji żywności w UE;
4. stwierdza, że UE ma obowiązek zapewnienia swoim obywatelom bezpieczeństwa żywnościowego oraz że w związku z tym kluczowe znaczenie ma kontynuacja działalności rolnej w UE; zwraca uwagę na spadek dochodów gospodarstw rolnych w UE, spowodowany rosnącymi kosztami produkcji oraz wahaniami cen, co negatywnie wpływa na zdolność rolników do utrzymania produkcji; zwraca uwagę na koszty, jakie muszą ponosić europejscy rolnicy, aby spełnić najostrzejsze na świecie normy bezpieczeństwa żywności, ochrony środowiska, dobrostanu zwierząt oraz warunków pracy; podkreśla, że trzeba rekompensować rolnikom te dodatkowe koszty oraz fakt, że dostarczają społeczeństwu dobra publiczne;

Wyzwania spowodowane zmianami klimatu

5. jest świadom ogromnego wyzwania dla osiągnięcia bezpieczeństwa żywnościowego, jakim są zmiany klimatu, przejawiające się zwłaszcza zwiększoną częstotliwością i skalą zjawisk klimatycznych, takich jak susze, powodzie, pożary i burze, które zubożą stan zasobów naturalnych i obniżą plony; jest zaniepokojony jednostronnymi działaniami krajów lub regionów, których dotknęły zjawiska klimatyczne, a także efektem domina, jaki środki te wywołują na rynkach światowych; wzywa Komisję, by ściśle monitorowała wdrażanie prawodawstwa związanego ze zmianami klimatu w państwach członkowskich; podkreśla pilną potrzebę działań łagodzących zmiany klimatu i dostosowawczych, mających na celu uzyskanie warunków bardziej zrównoważonych pod względem środowiskowym i gospodarczym; wzywa państwa członkowskie do wprowadzenia odpowiednich środków zapobiegania zagrożeniom i zarządzania nimi, aby ograniczyć negatywne konsekwencje klęsk żywiołowych dla produkcji rolnej;
6. wzywa do skoordynowanych działań i lepszej współpracy w dziedzinie zmian klimatu między UE a krajami rozwijającymi się, a zwłaszcza do transferu technologii i tworzenia potencjału; podkreśla, że zwalczanie zmian klimatu musi być włączone do wszystkich odpowiednich dziedzin polityki UE, w tym do współpracy na rzecz rozwoju, oraz że szkolenia powinny skupiać się na dostosowaniu do zmian klimatu i dobrych praktykach zarządzania ziemią, np. gospodarowania glebą i wodą w celu zapobiegania utracie ziem uprawnych z powodu erozji gleb czy zasolenia;

Lepsza pomoc na rzecz rozwoju

7. zauważa, że rolnictwo jest sektorem kluczowym w większości krajów rozwijających się, w znacznym stopniu zależnych od towarów podstawowych, które są szczególnie podatne na wahania cen;

Czwartek, 17 lutego 2011 r.

8. wzywa UE do wspierania rozwoju obszarów wiejskich, zwiększania inwestycji w rolnictwo i bezpieczeństwo żywnościowe oraz zwrócenia szczególnej uwagi na pilne potrzeby głodujących, małe gospodarstwa rolne i programy ochrony socjalnej; podkreśla znaczenie rozwoju rolnictwa w krajach rozwijających się oraz przeznaczania na sektor rolnictwa odpowiedniego odsetka oficjalnej pomocy rozwojowej UE; wyraża ubolewanie, że od lat 80. ubiegłego wieku drastycznie spada poziom pomocy rozwojowej przeznaczanej na rolnictwo, i z zadowoleniem przyjmuje uznanie konieczności odwrócenia tej tendencji;

9. wzywa Komisję do priorytetowego traktowania rolnictwa w ukierunkowanej, odpowiedzialnej, skutecznej i przejrzystej zarządzanej pomocy rozwojowej, w tym w formie wspierania rolników w uzyskiwaniu dostępu do rynków; wzywa do znacznego zwiększenia kwot pomocy na rzecz rozwoju przeznaczanych na rolnictwo, a także do inwestowania w szkolenia, poprawę usług upowszechniania wiedzy oraz zdecentralizowane badania w dziedzinie rolnictwa w krajach rozwijających się, żeby rolnicy poznali zrównoważone techniki umożliwiające bardziej wydajną produkcję, a zarazem ochronę środowiska, co zagwarantuje bezpieczeństwo żywnościowe w długiej perspektywie, z wykorzystaniem odpowiedniej pomocy publicznej, np. dostępu do kredytów, mikrokredytów nienastawionych na zysk i materiału siewnego;

10. wzywa kraje UE i kraje rozwijające się do wspierania własności ziemi jako narzędzia ograniczania ubóstwa i gwarantowania bezpieczeństwa żywnościowego przez umocnienie praw własności i ułatwianie rolnikom, małym przedsiębiorstwom i lokalnym społecznościom dostępu do mikrokredytów nienastawionych na zysk; podkreśla znaczenie nowych inwestycji w zwiększanie potencjału drobnych rolników, wydajniejsze technologie gospodarowania wodą i przywracanie urodzajności gleby;

11. wskazuje, że trzeba wprowadzić lepsze metody produkcji rolnej w krajach rozwijających się, w tym tanie technologie, a także zapewnić badania naukowe w dziedzinie rolnictwa oraz podnosić wydajność, aby zwiększać zrównoważony charakter rolnictwa i łagodzić negatywne skutki braku bezpieczeństwa żywnościowego;

12. zauważa, że humanitarna pomoc żywnościowa powinna być dostosowana do potrzeb, wyzwań i ograniczeń strukturalnych w krajach rozwijających się; podkreśla w związku z tym, że pomoc żywnościowa powinna uwzględniać lokalny potencjał tych krajów w zakresie produkcji, dystrybucji, transportu i wprowadzania na rynek, przyczyniając się do tworzenia podstaw ich bezpieczeństwa żywnościowego w długiej perspektywie;

Dochody producentów i dostęp do środków produkcji

13. zauważa, że do czynników w największym stopniu wpływających na mechanizm transmisji cen oraz na rozdział między cenami płaconymi przez konsumenta a cenami uzyskiwanymi przez producenta należą: coraz większa koncentracja w całym łańcuchu dostaw żywności, stopień przetworzenia produktów, wzrost cen związany z innymi kosztami zewnętrznymi oraz spekulacja podstawowymi towarami rolnymi;

14. zauważa, że ceny środków produkcji rolnej rosną szybciej niż ceny towarów rolnych; wyraża obawę, że może to doprowadzić do ograniczenia produkcji rolnej, co zaostrzyłoby kryzys żywnościowy w UE i na świecie; podkreśla, że koncentracja w sektorze środków produkcji ma szkodliwy wpływ na zrównoważony charakter rolnictwa, ponieważ sprzyja ona uzależnieniu od ograniczonej liczby przedsiębiorstw sprzedających nasiona i specjalistyczne nawozy; wzywa Komisję, by w kontekście rosnącej konsolidacji zapewniła funkcjonowanie wolnego rynku w sektorze środków produkcji, przyczyniającego się do zaopatrzenia w żywność;

15. wyraża zaniepokojenie niskimi dochodami gospodarstw rolnych w UE; stwierdza, że spadek dochodów wynikający z rosnących kosztów produkcji oraz wahań cenowych ma negatywny wpływ na zdolność rolników do utrzymania produkcji oraz że w konsekwencji wzrost cen żywności nie przynosi korzyści rolnikom; jest głęboko przekonany, że jeżeli problem ten nie zostanie odpowiednio rozwiązany, to bezpieczeństwo żywności będzie zagrożone;

Produkcja żywności i energii

16. przypomina, że bezpieczeństwo energetyczne i bezpieczeństwo żywnościowe są ze sobą bardzo blisko związane; uznaje, że koszty energii to kluczowy czynnik w określaniu opłacalności rolnictwa jako sektora uzależnionego głównie od ropy naftowej; apeluje o przyjmowanie środków zachęcających rolników do większej efektywności energetycznej i do rozwoju alternatywnych źródeł dostaw energii; wzywa UE i rządy państw członkowskich do prowadzenia kampanii i wprowadzenia zmian strukturalnych mających na celu zminimalizowanie marnowania żywności;

Czwartek, 17 lutego 2011 r.

17. jest jednak zdania, że wzmoczone dążenie do rozwoju odnawialnych źródeł energii i osiągnięcia celów strategii UE 2020 musi uwzględniać wpływ na produkcję i dostawy żywności; podkreśla kruchą równowagę występującą przy podejmowaniu wyzwań żywnościowych i paliwowych;

Badania naukowe

18. podkreśla znaczenie badań naukowych finansowanych ze środków publicznych i służących wspieraniu bezpieczeństwa żywnościowego; wzywa do inwestowania nie tylko w badania nad nowymi technologiami, ale również w kompleksowe i zrównoważone systemy produkcji rolnej służące bezpieczeństwu żywnościowemu w długiej perspektywie; podkreśla w związku z tym pionierską rolę, jaką w tej dziedzinie mogłaby odgrywać na przykład technologiczna platforma badawcza UE zajmująca się ekologiczną produkcją rolną;

Przejrzystość na rynkach podstawowych towarów i przeciwdziałanie spekulacji

19. z zadowoleniem przyjmuje obecne starania o podnoszenie świadomości na temat mechanizmów kształtowania cen podstawowych towarów żywnościowych na szczeblu międzynarodowym (zwłaszcza inicjatywę francuskiej prezydencji dotyczącą prac grupy G20 oraz trzeci berliński szczyt ministrów rolnictwa); zwraca się do Komisji o dążenie do lepszego wyjaśniania wszystkich czynników wpływających w krótkiej i długiej perspektywie na wahania cen podstawowych towarów żywnościowych, a zwłaszcza zakresu wzajemnych oddziaływań między wszelkimi formami spekulacji a wahaniami cen podstawowych towarów rolnych oraz związków między rynkami energii a cenami żywności; uważa, że taka gruntowna analiza ekonomiczna mechanizmów kształtowania cen żywności umożliwiłaby decydom w UE bardziej świadome przyjmowanie odpowiednich środków łagodzenia skutków wahań cen żywności;

20. odnotowuje komunikat Komisji w sprawie wyzwań związanych z rynkami towarowymi i surowcami oraz z zadowoleniem przyjmuje dotychczasowe zainteresowanie Komisji tą kwestią; zwraca się do Komisji o zapewnienie lepszego przepływu informacji przez dostarczanie na czas wysokiej jakości danych na temat sytuacji na rynku, z uwzględnieniem dezorganizacji zapasów; podkreśla jednak, że sam lepszy przepływ informacji nie rozwiąże problemu niestabilności rynków; uważa, że konieczne może się okazać bardziej zdecydowane podejście do tej kwestii, zwłaszcza w odniesieniu do przejrzystości na rynkach podstawowych towarów; podkreśla problemy, z jakimi borykają się rolnicy w okresach skrajnych wahań rynkowych i cenowych; zwraca uwagę na trudności, jakie napotykać rolnicy w dążeniu do perspektywicznego planowania w okresach skrajnej niestabilności; z naciskiem wzywa Komisję, by w trybie pilnym wprowadziła skuteczne i zdecydowane środki walki z wahaniami na rynkach rolnych; wyraża opinię, że będzie to czynnik kluczowy dla utrzymania produkcji w UE;

21. podkreśla, że nie można skutecznie przeciwdziałać znacznym wahaniom cen bez odpowiedniego poziomu zapasów interwencyjnych lub strategicznych; uważa w związku z tym, że kluczowym elementem przyszłej WPR muszą być instrumenty interwencji rynkowej;

22. apeluje o większą przejrzystość, lepszą jakość i terminowe przedkładanie informacji na temat rezerw i zapasów podstawowych artykułów żywnościowych oraz na temat kształtowania się cen na szczeblu światowym, zgodnie z wnioskiem z niedawnego komunikatu Komisji w sprawie stawiania czoła wyzwaniom związanym z rynkami towarowymi i surowcami; wzywa Komisję do podjęcia działań niezbędnych do walki z nadmierną spekulacją na rynkach podstawowych towarów; podkreśla, że działania te należy podjąć jako element dążeń do regulacji rynków finansowych na szczeblu światowym i na szczeblu UE;

23. wzywa z naciskiem grupę G20, by koordynowała tworzenie mechanizmów zapobiegających nadmiernym wahaniom cen i dążyła do regulacji opracowanej w taki sposób, by przewyciężyć kryzysy żywnościowe i rolne; apeluje do G20 o zapewnienie zbieżności regulacji podstawowych towarów żywnościowych i rolnych oraz o zaangażowanie w nią krajów nienależących do G20; wnosi o koordynowanie na szczeblu światowym rozwiązywania problemu nadmiernych wahań cen; apeluje o przeciwdziałanie na szczeblu międzynarodowym nadużyciom i manipulacjom cenami produktów rolnych, gdyż mogą one zagrażać światowemu bezpieczeństwu żywnościowemu; potępia nadużycia podmiotów spekulujących na rynku światowym podstawowymi towarami, surowcami rolnymi i energią, które nasilają wahania cen żywności i pogłębiają światowy kryzys żywnościowy;

24. wzywa Komisję, by włączyła odpowiednie wnioski do planowanego przeglądu dyrektywy w sprawie rynków instrumentów finansowych i dyrektywy w sprawie nadużyć na rynku, aby uspokoić obawy dotyczące rynków podstawowych towarów żywnościowych i rolnych;

Czwartek, 17 lutego 2011 r.

25. popiera w tym kontekście przegląd istniejącego prawodawstwa dotyczącego instrumentów finansowych, które powinny zwiększać przejrzystość handlu; przypomina, że instrumenty finansowe powinny służyć gospodarce i wspierać produkcję rolną w przewyżnianiu kryzysów i zjawisk klimatycznych, a przy tym nie można dopuszczać do sytuacji, w których spekulacja zagraża skądinąd wydajnym gospodarstwom rolnym;

26. podkreśla przewidywaną obecnie istotną rolę Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych w zakresie nadzoru nad rynkami podstawowych towarów; zwraca się do Komisji o rozważenie możliwości nadania temu urzędowi większych uprawnień w celu zapobiegania manipulacjom i nadużyciom na rynkach podstawowych towarów;

27. opowiada się za bardziej zdecydowanymi europejskimi działaniami na rzecz rozwiązania problemu manipulowania cenami, w tym za nadaniem organom regulacyjnym i nadzorczym uprawnień do ograniczania nadużyć spekulacyjnych; uważa, że towarowe instrumenty pochodne różnią się od pozostałych finansowych instrumentów pochodnych; wzywa Komisję, by zapewniła w miarę możliwości ograniczenie obrotu instrumentami pochodnymi związanymi z podstawowymi towarami żywnościowymi do inwestorów bezpośrednio związanych z rynkami rolnymi;

28. uważa, że ukierunkowany światowy system zdecentralizowanych regionalnych i lokalnych zapasów żywności (zarówno awaryjnych rezerw żywności w celu ograniczenia głodu jak i regionalnych zapasów przeznaczonych do regulowania cen podstawowych towarów i do ułatwiania zaopatrzenia w okresach skoków cen) byłby korzystny, gdyż ułatwiałby handel światowy w przypadku nagłych wzrostów cen, zapobiegał powracającym praktykom protekcyjnym i łagodził presję na światowe rynki żywności; jest zdania, że zapasami tymi powinno się zarządzać na najbardziej odpowiednim szczeblu, z udziałem organów lokalnych, regionalnych i krajowych oraz organu koordynacyjnego pod egidą FAO przy pełnym wykorzystaniu doświadczenia zebranego przez FAO i Światowy Program Żywnościowy ONZ;

Handel

29. domaga się, by negocjatorzy z ramienia UE włączyli do negocjacji na forum WTO kwestie niezwiązane z handlem, ponownie wyraża poparcie dla osiągnięcia we właściwym czasie wyważonego porozumienia na szczeblu WTO, co jest zasadniczym elementem starań o bezpieczeństwo żywnościowe na świecie; przypomina w tym kontekście, że nadmierne jednostronne przeszkody w handlu przyczyniają się do niewydajności światowego systemu dostaw żywności; zwraca się do Komisji o zapewnienie, że międzynarodowe i dwustronne umowy handlowe dadzą europejskim rolnikom zrównoważoną przyszłość i ochronią przed zagrożeniami produkcję żywności w UE, rolnictwo na małą skalę i dostęp do żywności na całym świecie;

30. wzywa rządy krajowe, zgodnie z zaleceniami FAO, aby nie przyjmowały środków na rzecz ograniczeń wywozowych, ponieważ przyczyniają się one do zwiększenia niepewności na rynkach oraz wywołują zakłócenia na rynkach światowych i w związku z tym mogą powodować dodatkowy wzrost cen w skali światowej;

*

* *

31. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.
